

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

w sprawie poselskiego projektu ustawy

o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 476)

Procedowany w Sejmie RP projekt ustawy dotyczący zmiany ustawy o odnawialnych źródłach energii z punktu widzenia obywateli, a przede wszystkim rolników i mieszkańców wsi zmienia na gorsze dotychczasowe przepisy w tym zakresie uchwalone w lutym 2015 roku. Projekt zakłada między innymi likwidację taryf gwarantowanych (FiT) i w praktyce net-meteringu. W zamian proponuje się wprowadzenie nieopłacalnego systemu „opustowego”, który jest niekorzystny i antyobywatelski. Dla gmin wiejskich w Polsce oznacza on utratę możliwości obniżenia kosztów utrzymania obiektów komunalnych, utratę dochodów z podatków lokalnych i wzrost bezrobocia. Wspierać będzie duże koncerny energetyczne, lasy państwowe, oraz globalnych producentów urządzeń dla energetyki odnawialnej, zamiast pomagać polskim przedsiębiorcom, rodzimym samorządom i polskim rodzinom. Dotknie on przede wszystkim odbiorców energii na obszarach wiejskich, gdzie jakość usług energetycznych jest bardzo niska. Występują spadki napięcia i przerwy w dostawach prądu. Natomiast ze wszystkich dziedzin gospodarki to właśnie wieś i rolnictwo dysponują największym potencjałem odnawialnych źródeł energii, a w szczególności energii słonecznej i energii wiatru. Proponowana nowelizacja spowoduje, że na długie lata wprowadzone zostaną w Polsce regulacje, które spowodują pozostanie naszego kraju poza głównym nurtem rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego.

Niski poziom usług stał się istotną barierą rozwoju obszarów wiejskich. Powoduje, iż nie mogą być lokalizowane inwestycje, które wymagają ciągłości dostaw prądu oraz ustabilizowanego napięcia. Rozwój energetyki obywatelskiej mógł przyczynić się do budowy ponad 200 tysięcy mikroinstalacji prosumenckich, które dałyby wsparcie finansowe dla około 800 tysięcy mieszkańców wsi, przyczyniając się do poprawy sytuacji ekonomicznej polskich rodzin. Dochody lokalnych wytwórców spowodowałyby wzmocnienie gospodarki regionalnej, czego niestety nie da się osiągnąć poprzez bogacenie się wielkich koncernów. Efektywność polskich gospodarstw rolnych prowadzących działalność wytwórczą jest bardzo niska ze względu na wysoką konsumpcję nośników energii służących produkcji. Ta efektywność wyróżnia je negatywnie na tle innych państw wspólnoty europejskiej. Wydawało się, że droga do podwyższenia tych wskaźników wiedzie właśnie poprzez upowszechnienie wydajnych ekonomicznie mikroinstalacji prosumenckich.

Dyrektywa 2009/28/WE w preambule zwraca uwagę na promocję małych, lokalnych instalacji OZE „dla zwiększenia bezpieczeństwa dostaw energii, wspierania rozwoju technologicznego i innowacji, a także dla tworzenia możliwości zatrudnienia, oraz możliwości rozwoju regionalnego, zwłaszcza na obszarach wiejskich i odizolowanych”. Także wytyczne o pomocy publicznej dla OZE nakazują specjalne traktowanie małych instalacji OZE, rezerwując dla nich możliwość skorzystania z uproszczonych form wsparcia ekonomicznego. Projekt nowelizacji ustawy nie uwzględnia ww. wskazań unijnych i narusza kilka podstawowych zasad systemu taryf gwarantowanych: mikroekonomiczną opłacalność, prostotę rozwiązań, zachętę do stosowania sprawdzonych rozwiązań organizacyjno-prawnych, promocję innowacyjnego przemysłu. Bez tych zasad system taryf dla mikroprosumentów nie może działać prawidłowo.

Ustawa ta ma fundamentalne znaczenie nie tylko dla rozwoju sektora energetycznego w Polsce, ale również dla rozwoju obszarów wiejskich, oraz jakości usług publicznych świadczonych przez gminy dla społeczności lokalnych.

W projektowanych regulacjach należy pamiętać o skutkach ekonomicznych dla wspólnot lokalnych oraz poszanowaniu podjętych wcześniej decyzji strategicznych w zakresie energetyki odnawialnej i zainicjowanych inwestycjach. Jest to kwestia zaufania do państwa prawnego wyrażająca negatywne implikacje dla podjętych inicjatyw na gruncie prawa obowiązującego na czas ich realizacji.

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej negatywnie opiniuje projekt ustawy i domaga się powrotu do taryf gwarantowanych FiT, oraz większego wsparcia dla energetyki obywatelskiej, rozproszonej, służącej prosumentom, rolnikom, gminom, zwykłym gospodarstwom domowym, oraz sektorowi małych i średnich przedsiębiorstw.

Poznań, dnia 31 maja 2016 r

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Marek Dlszewski